



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

§. IV. De Impedimento Impotentiae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

§ III.

De Impedimento Violentiæ.

Violentiæ,
quid?

62. **P**er vim, seu *Violentiam*, prout est unum ex Impedimentis dirimentibus matrimonij, aliud non intelligitur, quam metus gravis, atque iniuste incussus, inducens hominem ad contrahendum matrimonium, quod alioquin nullo modo contraxisset, nisi ad id metu illo, seu violentiâ, fuisset compulsus. Et matrimonium ex tali metu gravi, atque iniuste incussis, contractum, ipso jure nullum est, ac irritum; prout superius (h) jam dictum.

(h) Dist.
13. Quest.
3. n. 29. &
seqq.

§ IV.

De Impedimento Impotentia.

Impedi-
mentum
Impotentia,
quod?

63. **P**er *Impedimentum Impotentia* hoc loco intelligitur impotentia coeundi; seu inhabilitas ad habendam perfectam copulam conjugalem. Et de tali loquendo, sit

Dirimit
matrimo-
nium, si est
perpetua
impotentia.

64. CONCL. I. Impotentia, si est perpetua, cui per naturam vel artem subveniri non potest, simulque præcessit contractum matrimonialem, simpliciter impedit matrimonium contrahendum, & dirimit contractum, respectu cujuscunque est tale impedimentum. Ita communis; & habetur c. *Ex litteris*, & c. *Fraternitatis*, de *Frigidis & maleficiatis*.

Quid de
temporali?

65. Dicitur, *si est perpetua*. Nam temporalis v. g. propter febrim, aut aliam infirmitatem accidens, non dirimit matrimonium. Quinimò valet matrimonium in mortis articulo contractum cum concubina ad legitimandam prolem; prout tenet communis Doctorum, & praxis Ecclesiæ. Siquidem infirmi de se non habent impotentiam perpetuam, sed temporalem; & per accidens est, quod quandoque hic & nunc moriantur, sicque impotentia illa fiat perpetua.

Aut si im-
potentia su-
pervenit
matrimonio
jam contra-
cto?
Corollarium.

66. Additur etiam, *simulque præcessit contractum matrimonialem*. Nam, si ejusmodi impotentia sive propter viri frigiditatem, sive ob maleficium, matrimonio jam contracto primùm superveniat, certum est, matrimonium non dirimi. Infertur proinde, quod talibus, utpote veris conjugibus, liceant tactus, & oscula ad ostendendum affectum conjugalem, dummodo ab-
sit

fit periculum pollutionis. Infertur ulterius, quod talibus etiam licitum sit conari ad actum conjugalem, quamdiu spes probabilis superest, ipsum perficiendi intra vas naturale, licet aliquando praeter intentionem pollutio contingat. Additur notanter, *quamdiu spes probabilis superest &c.* Nam si de consummatione ejus totaliter sit desperatum, tunc illis illicitus est accessus conjugalis. Sanchez *lib. 9. disp. 17. num. 18.* Layman *lib. 5. tract. 10. part. 4. cap. 11. & alij.*

67. Porro in dubio, an impotentia praecesserit matrimonium, vel primum postea supervenerit, praesumendum est eam praecessisse. Abbas *c. Fraternitatis. de Frigid. & malef. Engel eod. num. 10. & alij.*

68. In dubio autem, num impotentia sit perpetua, vel temporalis, tunc ad experiendum conceditur conjugibus spatium trium annorum, *c. Laudabilem eod.* Dicitur, *in dubio.* Nam si de impotentia perpetua constet, statim separatur matrimonium: quia dum constat de veritate, frustra adhibetur ulterior experientia. Poterunt tamen tales, si voluerint, cohabitare ut frater & soror: castè videlicet vivendo, & abstinendo ab omni commercio carnali. *arg. c. Consultationi. eod.*

69. CONCL. II. Castratio est Impedimentum dirimens matrimonij: & hinc perfectè Evnuchi (hoc est, utroque testiculo carentes) non sunt habiles ad illud contrahendum. Ita communis; & patet ex Bulla Sixti V. *Cum frequenter* (& habetur tom. 2. Bullarj Romani, *Constit. 59. dicti Pont.*) in qua declaratur, perfectè Evnuchos esse ad contrahendum inhabiles, eosque, qui jam contraxerant, iterum separandos. Ratio est: quia, licet tales possint uti congressu, destituuntur tamen vero semine; ac proinde per se loquendo sunt inepti ad habendum bonum prolis, qui est finis primarius matrimonij.

70. CONCL. III. Nihilominus sola sterilitas non est impedimentum dirimens matrimonij. Ita communis. Ratio est: Tum quia steriles possunt uti naturali copula, quæ per accidens tantum inepta est ad generandum, imò quandoque praeter spem deservit ad generationem prolis: uti patet in Anna, matre Samuelis; Sancta Elisabeth, matre S. Joannis Baptistæ; & pluribus alijs. Tum quia matrimonium non solum propter bonum prolis, sed etiam in remedium concupiscentiæ permissum, atque inlicitum est.

In dubio an impotentia censetur id praecessisse?

Quid juris, si dubitetur, an ea sit perpetua?

Castratio est impedimentum dirimens matrimonij.

Non verò sola sterilitas.

Impuberes
n validè cõ-
trahunt nisi
malitia sup-
pleat æta-
tem.

71. Quæres, an impuberes (id est, masculi ante decimum-
quartum, & fœminæ ante duodecimum ætatis annum com-
pletum) validè possint contrahere matrimonium? Resp. ne-
gativè, nisi in eis malitia suppleat ætatem; prout liquet ex *c. Pu-
beres. & cap. ult. de Desponsat. impuber.* cum concordantijs. Ratio
est: quia Ecclesia speciali jure disposuit, ut ejusmodi matrimo-
nia sint irrita; uti patet tum per jura allegata, tum ex *c. Attesta-
tioni. eod.* ubi impuberes contrahentes jubentur separari, nisi ma-
litia suppleat ætatem; id est, nisi citius sint doli capaces, simul-
que potentes ad actum conjugalem.

Idque ex
Jure Ecclē-
siastico.

72. Dices. Impotentia temporalis non dirimit matrimo-
nium, ut dictum n. 65. atqui in impuberibus ad eam sola impotentia
temporalis; ergo. Resp. majorem esse veram, quantum est
ex natura rei: secus accedente jure Ecclesiastico, quo impube-
res, in quibus malitia non supplet ætatem, redduntur inhabiles
ad contrahendum matrimonium de præfenti. Nam, ut no-
tant Sanchez *lib. 7. de Matr. disp. 104. num. 9.* Herincx *disp. 6. de
Matrim. num. 85.* & alij, quamvis impuberes cæteroquin doli
capaces, non obstante impotentia temporali ad actum conjuga-
lem, spectato jure naturæ, possent validè contrahere matrimo-
nium (prout & puberes effecti validè contrahunt, non obstan-
te aliquâ impotentiâ temporali, vel superveniente, vel adhuc
ob complexionem tenellam durante) nihilominus impuberes
jure Ecclesiastico redduntur inhabiles ad contrahendum; nisi
malitiâ suppleante ætatem sint potentes ad actum conjugalem.
Ex quo ultimo infert Fagnanus *c. De illis. num. 38. de Desponsat. im-
pub.* quod istud impedimentum ætatis, à SS. Canonibus præfinitæ,
non sit absolutum, sed conditionale, nisi videlicet malitia sup-
pleat ætatem: quamvis ante eam ætatem asserenti hanc aptitu-
dinem, incumbat onus ipsam probandi, utpote qui præsum-
ptionem Juris contra se habet; iam Jus adeptâ pubertate, &
non antè, præsumit homines habiles ad actum matrimonia-
lem.

Corollaris.

§. V.

De Impedimento Ligaminis.

Impedimē-
tum Liga-
minis,
quid?

73. **P**er *Impedimentum Ligaminis* intelligitur vinculum prioris
matrimonij, quo durante posterius est nullum, & irri-
tum. Verum de hoc ex professo dictum est superius
Distinct. præc. Quest. 4. per totum: ibi videatur.

§. VI.